

Zorgparagraaf schooljaar 2017-2018

Evaluatie beleidsvoornemens schooljaar 2016-2017

- Aanpassen van het protocol dyslexie voor groep 1 t/m 4.
Komend schooljaar wordt beleid gemaakt m.b.t. BOUW, een preventief instrument om ernstige leesproblematieken te voorkomen.
Dit schooljaar is de IB-er (Klaartje Emmen) opgeleid tot coördinator BOUW.
- Opstellen van het protocol ERWD (ernstige reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie) evt. in samenspraak met het IB-netwerk.
Dit heeft het samenwerkingsverband RSV Breda opgepakt.
- Structureren van het werken met het Hoogbegaafdheidsprotocol.
De IB-er heeft dit instrument gebruikt t.b.v. een leerling uit groep 7.
- Het scheppen van de randvoorwaarden om te kunnen werken met het protocol Hoogbegaafdheid.
Doordat leerkrachten SNAPPET inzetten op het gebied van rekenen, taal en spelling, werken leerlingen op hun eigen niveau en heeft de leerkracht meer zicht op het niveau van de leerlingen.
- Implementeren HGW door een Edux trainer: observatie/feedback proces dialoog groepsbesprekingen.
Dit is uitgevoerd. Ook de IB-er heeft individuele begeleiding gehad, omdat ze het voortraject niet heeft gevolgd.
- Invoeren van nieuwe toetsen voor het leerlingvolgsysteem: Rekenen-Wiskunde 3.0 voor groep 6, Begrijpend lezen 3.0 voor groep 6, Spelling 3.0 voor groep 6.
Dit is uitgevoerd.
- Implementeren van observatiesysteem KIJK voorschool en groep 1/ 2.
  - Er komt een doorlopende lijn tussen voorschool en kleuters.
  - De kinderen worden geobserveerd met 3 jaar, 4 jaar, 4 1/2 jaar, 5 jaar, 5 1/2 jaar, 6 jaar en eventueel tot groep 3.
  - Tijdens de observatie worden alle ontwikkelingslijnen bekeken.
  - Na 8 weken bij de kleuters wordt tijdens het intake-gesprek met de ouders de basisbehoeften ingevuld.
  - Na elke observatie volgt een oudergesprek na schooltijd met één van de leerkrachten. Mocht het na schooltijd niet uitkomen, dan vindt het gesprek plaats tijdens de reguliere oudergespreksavonden.
  - Tijdens de oudergesprekken wordt KIJK besproken, maar niet meegegeven.
  - Aan het eind van het schooljaar (rapport), krijgen de ouders een rapport op basis van KIJK.
- Volgen van de resultaten van voor- en vroegschoolse leerlingen (VVE-leerlingen) volgens een vast format (=KIJK)
Zie implementatie KIJK.

- Warme overdracht van voorschool naar basisschool.
- Inventariseren van beweegredenen voor schoolkeuze ouders van nieuwe leerlingen en zij-instromers.
We zijn een zorgschool. Kinderen mogen zichzelf zijn. Kleinschaligheid. Fijne rustige sfeer. Tabletonderwijs.
- N.a.v. Leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS) toetsen, de registratie van vorderingen schoolprestaties (cijfermatig en leerdoel inhoudelijk), stellen wij schoolbreed 4x per jaar (2x CITO als uitgangspunt en 2x Snappet) opnieuw de streefdoelen vast m,.b.t. technisch lezen, rekenen, spelling en begrijpend lezen.
Uitgevoerd tijdens de groepsbesprekingen.
- Verder bekwamen in het opstellen van groeidocumenten door leerkrachten met de IB-er en AB-er en OOC-er in een coachende/begeleidende rol.
De IB-er heeft samen met de leerkrachten de groeidocumenten opgesteld en in samenspraak met het samenwerkingsverband bijgesteld en aangevuld.
- Registratie sociaal-emotionele gegevens, doelen en aanpak ZIEN o.l.v. Edux trainer; nascholing hele team, 2 studiemiddagen.
Deze scholing is uitgevoerd.
- Voorlichting m.b.t. Snappet voor de IB-er.
De IB-er heeft een bijeenkomst bijgewoond op de Westhoek.
- Drie bijeenkomsten Edux voor IB-er en directie: Leven en Leren in de 21ste eeuw.
We hebben deze inspirerende bijeenkomsten bijgewoond.

Evaluatie ondersteuning schooljaar 2016-2017

In het algemeen kan gesteld worden dat de zorgcyclus uitgevoerd is zoals gepland. De ondersteuning aan de individuele leerling buiten de klas is het afgelopen schooljaar uitgevoerd door de IB-er en heeft met regelmaat kunnen plaatsvinden. In de weken dat er ondersteuningsteambesprekingen, groepsbesprekingen, toetsweken of studiedagen waren, is de begeleiding komen te vervallen.

In dit evaluatieverslag geven we toelichting op de onderstaande onderdelen:

- * groepsbesprekingen
- * ondersteuningsteam
- * peuterzorgteam
- * tutoring
- * begeleiding leerlingen met een ondersteuningsarrangement
- * begeleiding leerlingen met dyslexie
- * citotoetsen LVS
- * groepsplannen, individuele handelingsplannen en OPP
- * (hoog)begaafdheid

Groepsbesprekingen

De groepsbesprekingen zijn twee keer gehouden, in februari en juni. Bij de groepsbesprekingen waren de groepsleerkracht en de IB-er aanwezig. Steeds werden alle leerlingen van groep 1 t/m groep 8 besproken, alsmede de groepsplannen. Alle leerkrachten zorgden ervoor dat voorafgaand aan de besprekingen de actuele informatie op het gebied van cognitieve, sociaal-

emotionele, motorische en evt. creatieve ontwikkeling in Dotcom stond en dat de concept groepsplannen klaar waren. Behalve de individuele leerlingen is ook de groep als geheel besproken, de groepsresultaten op het gebied van citoresultaten (in februari en juni), de leerlingen die in aanmerking kwamen voor het ondersteuningsteam en die in aanmerking kwamen voor het verrijkingprogramma in de groep.

Op het netwerk is alle informatie uit de groepsbesprekingen te vinden onder het kopje "interne begeleiding" en dan "groepsbespreking".

De groepsbesprekingen worden door zowel de leerkrachten als de IB-er als waardevol ervaren. Door het gezamenlijke overleg wordt samen tot goede ideeën, oplossingen en afspraken gekomen. Aandachtspunt is het goed opstellen van nieuwe doelen om naar toe werken.

Ook het komende schooljaar werken wij met de zorgcyclus en handhaven we het drietal "zorgweken" inclusief 3 groepsbesprekingen om de doelen helder te krijgen.

Ondersteuningsteam

We hebben dit schooljaar 3x een OT (ondersteuningsteam) gehouden. Het eerste OT in oktober bedroeg 3 uur, het tweede in maart 2 uur en het derde in juni weer 3 uur.

Door het beperkt aantal uren zorg dat wij ingekocht hebben, nl. 8 uur, is tijdsbewaking erg belangrijk. De IB-er draagt hier zorg voor. Omdat wij al vele jaren gebruik maken van de expertise vanuit het OT, maar ook vanuit ambulante begeleiders en doordat wij als team goed geschoold zijn, merk je dat wij als school goed in staat zijn om met een breed scala aan problematiek om te gaan. Met elkaar komen we vaak al tot goede ideeën en oplossingen. In het OT worden dan ook alleen die kinderen besproken waar wij als team zelf niet aan uit komen, of waar wij onderzoeken of een verwijzing voor aan willen vragen. Doordat de zorg omtrent de besproken kinderen groot is, is ook de spreektijd langer geworden. Ook de voorbereiding voor de externen kost meer tijd. Voor het komende schooljaar willen we 4x 2 uur zorg inkopen. Dit om de OT's beter te verspreiden over het schooljaar. Met de externen is de afspraak gemaakt dat zij alleen de kinderen voorbereiden die besproken worden, niet meer de kinderen die we schriftelijk volgen. De kinderen met een ondersteuningsarrangement worden vanaf komend schooljaar weer kort besproken in het OT, aangezien het OOC onderdeel is van arrangement-cyclus. Op die manier blijven het OOC de kinderen volgen.

Peuterondersteuningsteam

Het afgelopen schooljaar hebben er drie peuterondersteuningsteams plaatsgevonden.

Peuterondersteuningsteams worden door alle partijen als waardevol ervaren. Door tijdig te signaleren en in te grijpen kan er alert gereageerd worden op problematiek die er speelt bij deze jonge kinderen. Wel is de informatie die aangeleverd wordt hoofdzakelijk afkomstig van de voorschool.

Het komende schooljaar zullen er weer drie peuterondersteuningsteams plaatsvinden. Het komende schooljaar wordt op de voorschool ook het observatie- en registratiesysteem KIIK! geïmplementeerd en doorgetrokken naar de kleuters om zo een doorgaande lijn te creëren. Dit geeft een duidelijk beeld of de algehele ontwikkeling van een kind leeftijdsadequaat is. Komend schooljaar wordt er beleid gemaakt. (zie boven beleidsvoornemens)

Tutoring

Doordat dit jaar de voorschoolleidster wederom vrijwillig haar medewerking had aangeboden, heeft zij de tutoring rondom Piramide uitgevoerd en uitgebreid met kleine kringactiviteiten. Beide activiteiten vonden buiten het klaslokaal plaats, op de gang.

Met name de kleine kringactiviteiten worden als zeer waardevol ervaren. De kinderen ontwikkelen zich op deze manier beter en kunnen beter voorbereid worden op de kennis en vaardigheden die nodig zijn bij de CITO toetsen. Het komende schooljaar willen we dan ook kijken of we de ondersteuning aan die leerlingen die dit nodig hebben op dezelfde manier kunnen continueren. Komend schooljaar vervallen de CITO toetsen i.v.m. de KIJK observatie.

Begeleiding leerlingen met een ondersteuningsarrangement

We hadden aan het begin van dit schooljaar vier leerlingen met een leerlinggebonden budget vanuit REC 3, één leerling REC2 en 2 leerlingen REC4. De IB-er in combinatie met de inzet van een onderwijsassistent en remedial teacher vanaf september 2016 hebben de begeleiding van deze leerlingen verzorgd. Overall is een duidelijke verslaglegging van gemaakt. Alle groot overleggen werden goed voorbereid, voorgezeten en de verslaglegging volgde op korte termijn. Er was veel contact tussen school, ouders en AB-er.

Het komende schooljaar hebben wij zes leerlingen met een ondersteuningsarrangement:

- één leerling uit groep 1/2 REC3
- één leerling uit groep 3 REC2
- één leerling uit groep 5 REC4
- twee leerlingen uit groep 7 REC 3
- één leerling uit groep 8 REC3

Passend Onderwijs speelt de komende jaren een belangrijke rol in de begeleiding en financiële middelen voor onze zorgleerlingen. Veel blijft nog in ontwikkeling en/of wordt bijgesteld. Wij zullen dit nauwlettend blijven volgen. Wij hebben in het kader van passend onderwijs een ondersteuningsprofiel opgesteld.

Wij blijven kritisch kijken naar het aantal leerlingen met een ondersteuningsarrangement dat wij als school kunnen begeleiden, zeker omdat we ook leerlingen hebben die niet geïndiceerd zijn, maar wel veel zorg en aandacht vragen van de leerkracht en IB-er.

Leerlingen met gediagnosticeerde dyslexie of met kenmerken van dyslexie

Leerlingen met (kenmerken van) dyslexie ondersteunen wij door het voorlezen van de (CITO)toetsen. Ook het komende schooljaar ondersteunen wij kinderen met (kenmerken van) dyslexie door het voorlezen van de CITO toetsen in de beide toetsperioden (januari/februari en juni). Verder krijgen deze leerlingen meer tijd bij het maken van methodegebonden toetsen en kan ook dan de leerkracht er voor kiezen (delen van) de toets voor te lezen. De IB-er heeft dit schooljaar een groepje kinderen uit groep 7 een half uur per week begeleid met technisch lezen. Twee keer per week kregen 2 kinderen uit groep 4 en 5 extra leesbegeleiding.

CITO toetsen uit het leerlingvolgsysteem (LVS)

De CITO toetsen zijn twee keer per jaar (in januari/februari en in mei/juni) afgenomen door de eigen leerkracht in de eigen groep. De scores zijn door de leerkracht zelf ingevoerd. Voor leerlingen die een IV of V score hebben, is een foutenanalyse ingevuld.

Snappet biedt 4x per jaar een leerlingenrapport aan.

Aan leerlingen met (kenmerken van) dyslexie zijn de CITO toetsen voorgelezen. De resultaten van de citotoetsen worden gebruikt voor het opstellen van de groepsplannen. De leerkrachten zijn inmiddels goed in staat de gegevens hierin in te voeren en de leerling- en groepsoverzichten te bekijken en toetsen te analyseren. Volgend schooljaar gaan we verder met het gebruik van de analyses via LOVS én Snappet voor onze resultaten van opbrengsten. Komend schooljaar starten we met het opstellen van groepsdoelen per half jaar op het gebied van rekenen, spelling, technisch- en begrijpend lezen.

Toetsen CITO

Dit jaar hebben wij bij de toetsen de nieuwe toetsversies 3.0 afgenomen.

In groep 8 worden ook dit schooljaar alle toetsen van het LOVS M8 afgenomen en daarna wordt een oefeneindcito afgenomen. Wij nemen alle LOVS toetsen in januari nog af, omdat pas eind april de eindtoets staat gepland. Als eindtoets kiezen we weer voor IEP.

We hebben voor de voorschool en groep 1/2 het observatie- en registratiesysteem KIIJK aangeschaft, waar we komend schooljaar beleid op maken. Dit komt in plaats van de kleuterobservatielijst van Piramide en de CITO toetsen van groep 2. Er zijn verschillende gesprekken geweest tussen voorschool, groepsleerkracht 1/2 en de IB-er om duidelijke afspraken te maken omtrent KIIJK. Hierbij hebben we adviezen gekregen vanuit het IB-netwerk. Deze afspraken (zie boven beleidsvoornemens) staan nu op papier en in november 2017 maken we deze definitief.

Groepsplannen, individuele handelingsplannen en OPP

Het werken met groepsplannen voor alle vakgebieden hebben we dit jaar gecontinueerd. Ook geven de groepsplannen een goed beeld van de groep in zijn geheel. Het komende schooljaar werken we verder met een combi groepsplannen/registratie Snappet.

Het werken met individuele handelingsplannen proberen wij tot een minimum te beperken. De kinderen met een ondersteuningsarrangement werken allemaal met een individueel handelingsplan, omschreven in het groeidocument.

Komend schooljaar willen we meer werken met OPP trappen om te bekijken of leerlingen hun einddoel wel gaan halen of dat er aanpassingen nodig zijn.

(Hoog)begaafdheid

We hebben het verrijkingsprogramma zoals het was, stopgezet. Om het beter te laten aansluiten bij de lesstof en de belevingswereld van de meer begaafde leerlingen hebben we het verrijkingsprogramma terug gegeven aan de leerkracht. In de klas kunnen de leerlingen werken met speciale webpaden om op die manier hun kennis en vaardigheden te verrijken.

Tijdens de reguliere instructietijd bieden wij de meer begaafde leerlingen de mogelijkheid om de aangeboden lesstof zelfstandiger en in hun eigen tempo te doorlopen.

Dit schooljaar hebben we voor een leerling in groep 7 gebruik gemaakt van het DHH instrument. Hier is niet het gewenste resultaat uitgekomen. Hij wordt nu verder onderzocht bij het Hoogbegaafdheids instituut (Radboud universiteit).

Activiteitenplan schooljaar 2017-2018

Groepsbesprekingen

Drie keer per jaar vinden er groepsbesprekingen plaats. Hierbij zijn de IB-er en de groepsleerkracht aanwezig. Steeds worden alle leerlingen van groep 1 t/m groep 8 besproken, alsmede de groepsplannen. De kinderen van de voorschool worden drie keer per jaar in het peuterondersteuningsteam besproken.

De eerste groepsbespreking vindt voor de herfstvakantie plaats. Tijdens deze bespreking stellen we de doelen voor het komende jaar vast. (week 39). De groepsplannen waarmee de leerkracht dit schooljaar van start is gegaan worden besproken en waar nodig aangepast. De tweede bespreking vindt plaats in februari (week 6). Alle leerlingen worden besproken en de groepsplannen voor de tweede periode worden opgesteld. De uitslagen van de CITO toetsen worden hierin meegenomen. De derde bespreking vindt plaats in juni (week 23). Alle leerlingen worden besproken en het kader voor de groepsplannen evenals de nieuwe doelen worden opgesteld voor het komende schooljaar. De uitslagen van de CITO toetsen worden hierin meegenomen.

Alle leerkrachten zorgen ervoor dat voorafgaand aan de besprekingen de actuele informatie op het gebied van cognitieve, sociaal-emotionele, motorische en evt. creatieve ontwikkeling op het netwerk staat, dat de bestaande groepsplannen geëvalueerd en afgesloten zijn en dat de concept groepsplannen klaar zijn. De IB-er bewaakt het proces van voortgang. Zij is de gespreksleidster tijdens de groepsbesprekingen en zorgt voor de notulen.

Peuterondersteuningsteam

Drie keer per jaar vindt er een peuterondersteuningsteam plaats op de eigen school, komend schooljaar staat de eerste gepland op 14 november. Hierbij zijn de IB-er, beide voorschoolleiders en de contactpersoon vanuit Thebe aanwezig. Alle peuters worden doorgesproken. Ouders hebben bij inschrijving van hun kind toestemming gegeven voor bespreking in het Peuterondersteuningsteam.

Bijzonderheden worden na afloop door de voorschoolleiders besproken met de ouders, eventueel in aanwezigheid van de intern begeleider. De IB-er bewaakt het proces van voortgang. Zij is de gespreksleidster tijdens het peuterondersteuningsteam en verzorgt de verslaglegging.

Het ondersteuningsteam

Vier keer per schooljaar worden de leerlingen waar we hulpvragen bij hebben, doorgesproken in het ondersteuningsteam.

Data ondersteuningsteambijeenkomsten worden in samenspraak met IB-er en CC-er en OOC-er gepland. Ouders mogen zelf aangeven of ze bij de bespreking aanwezig willen zijn. Het ondersteuningsteam kan ook aangeven dat ze de aanwezigheid van ouders wenselijk vinden.

De leerkracht zorgt tijdig voor de benodigde verslaglegging en de IB-er zorgt voor verspreiding van de informatie.

Het ondersteuningsteam bestaat de IB-er, de CC-er van het SBO, de orthopedagoge van de OOC groep van Delta-onderwijs en de groepsleerkracht. De IB-er zit de bijeenkomsten voor en verzorgt de notulen van de bespreking. Bovendien draagt zij zorg voor de actualisering van het leerlingendossier. Samen bespreken zij de vorderingen in de ontwikkeling van de ingebrachte leerling en geven zij suggesties voor de verdere begeleiding van de leerling.

Bovendien geven zij ook adviezen met betrekking tot extern onderzoek en individuele begeleiding binnen en buiten de reguliere schooltijden. De leerkracht maakt in overleg met de IB-er een keuze welke leerlingen besproken worden en welke leerlingen schriftelijk gevolgd worden. De leerlingen met een ondersteuningsarrangement worden tijdens groot overleggen uitgebreid met de AB-er en ouders besproken. Tijdens het OT bespreken we deze leerlingen kort, zodat het proces door het OOC-er gevolgd kan worden.

Het ondersteuningsteam zorgt voor:

De bewaking van de procedures binnen de school.

Het afstemmen van de begeleidingsactiviteiten ten behoeve van leerlingen met extra zorg.

Het bewaken van een zorgvuldige communicatie tussen alle belanghebbenden.

Het bewaken van dossiervorming door middel van leerlingendossiers.

De individuele ondersteuning

Tutoring:

De leerkrachten van groep 1/2 signaleren en geven aan welke kleuters tutoring nodig hebben. Tijdens de tutoring krijgen kleuters vooraf activiteiten rondom woordenschat uit de methode Piramide aangeboden: pre-instructie.

Tutoring vindt thans 1x per week buiten de groep plaats en wordt uitgevoerd door één van onze voorschoolleidsters. Groepsleerkrachten 1/2, intern begeleider en locatiedirecteur bekijken welke mogelijkheden er voor het schooljaar 2017-2018 zijn om de begeleiding aan de VVE kinderen zo goed mogelijk gestalte te geven.

Leerlingen met een ondersteuningsarrangement:

Wij beginnen het komende schooljaar met zes leerlingen met een ondersteuningsarrangement: Eén leerling in groep 1/2, één leerling in groep 3, 1 leerling in groep 5, één leerling in groep 7 en 1 leerling in groep 8. Eén leerling uit groep 7 zal opnieuw een verlenging krijgen, deze is aangevraagd voor de zomervakantie.

Aan het begin van het schooljaar wordt in een overleg tussen school, ouders en ambulante begeleider besproken welke begeleiding het kind gaat krijgen en door wie de begeleiding gegeven wordt. Dit wordt vastgelegd in een begeleidingsplan.

Aan de hand van dit plan stelt de IB-er een handelingsplan op. Het begeleidingsplan wordt door ouders ondertekend. Drie keer per jaar wordt er een groot overleg gepland: aan het begin, halverwege en aan het eind van het schooljaar. Hierbij zijn de Ambulant Begeleider, de ouders, de groepsleerkracht, de IB-er en eventueel externen aanwezig.

Het verloop van de individuele begeleiding staat vermeld in het groeidocument. Deze wordt aan het einde van het jaar in Dotcom gezet.

Leerlingen met (kenmerken van) dyslexie:

Alle CITO toetsen worden tijdens de afnameperiode individueel of in een groepje buiten de klas voorgelezen aan leerlingen met (kenmerken van) dyslexie door de IB-er of een leerkracht die ondersteuning biedt. Ook bij methodegebonden toetsen kan de leerkracht mondelinge ondersteuning bieden en/of de leerling meer tijd geven de toets te maken.

Sinds januari 2015 is de gemeente waar het kind woont verantwoordelijk voor het afgeven van een beschikking zodat er een onderzoek naar dyslexie en eventuele behandeling opgestart kan worden. De gemeente Oosterhout heeft

Stichting Sociale Wijkteams gemandateerd om beschikkingen af te geven voor alle specialistische hulp, ook voor onderzoek naar en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED). Indien op school het protocol dyslexie is gevolgd en er een vermoeden is van EED, zal de school via het RSV Breda een beschikking aanvragen.

Voor alle Delta-scholen geldt, dat wij met Opdidakt de afspraak hebben, dat zij op school, onder schooltijd, mogen onderzoeken en behandelen. Ouders hebben de vrijheid om een ander bureau te kiezen, maar onderzoek en behandeling kan dan niet op school plaats vinden. In dat geval zijn ouders zelf verantwoordelijk voor het vervoer.

Komend schooljaar starten we met het preventieve hulpprogramma BOUW. De IB-er coördineert dit.

Handelingsplannen

Wij werken met diverse vormen van handelingsplannen: groepsplannen, individuele handelingsplannen en ontwikkelingsperspectief (OPP).

Groepsplannen

Drie keer per jaar worden er groepsplannen opgesteld (september-februari-juni). Hierbij worden de leerlingen per vakgebied in drie groepen verdeeld: groep 1 is de 'sterke' groep, de kinderen werken hierbij zoveel mogelijk zelfstandig en krijgen de lesstof via compacten/verrijken aangeboden; groep 2 is de 'gemiddelde' groep, de kinderen volgen het gewone lesprogramma; groep 3 is de 'zwakke' groep, de kinderen krijgen verlengde instructie en extra begeleiding tijdens de verwerking. Nu we vanaf groep 4 werken met tabletonderwijs Snappet, hebben we deze vaste niveaugroepen niet meer. Ieder les heb je zicht op leerlingen die voor het betreffende leerdoel baat hebben bij een verlengde instructie/begeleide inoefening. Ook kan gedifferentieerd worden op tempo en hoeveelheid. Bij de indeling wordt gekeken naar de resultaten op de citotoetsen, de methodegeboden toetsen, de resultaten van Snappet en de indruk van de leerkracht. Over het algemeen kan gesteld worden dat groep 1 bestaat uit kinderen met een I-score, groep 2 uit kinderen met een II- en III-score, groep 3 uit kinderen met een IV- en V-score. Echter, behalve de resultaten spelen taakwerkhouding en concentratie ook een grote rol bij de indeling van de leerling.

De keuze voor de verdeling wordt gemaakt door de leerkracht in overleg met de IB-er tijdens de groepsbesprekingen. De verslaglegging wordt gedaan door de leerkracht.

Het komende schooljaar blijven wij de leerlingen, waarvan wij verwachten dat door intensievere begeleiding de leeropbrengsten verhoogd kunnen worden, extra begeleiden. Snappet biedt daarvoor veel mogelijkheden.

Individuele handelingsplannen (HP)

Voor kinderen die voor een bepaald onderdeel van een vakgebied niet genoeg hebben aan de extra begeleiding die geboden wordt in 'groep 3' van het groepsplan wordt een individueel handelingsplan opgesteld. Dit handelingsplan heeft een looptijd van 6 weken en wordt SMART opgesteld. Na de evaluatie wordt bekeken of de leerling weer mee kan binnen het groepsplan of dat het er een nieuw individueel handelingsplan opgesteld moet worden. De verslaglegging wordt gedaan door de leerkracht.

Voor een zo werkzaam mogelijke situatie voor de groepsleerkrachten proberen wij het aantal individuele handelingsplannen tot een minimum te beperken.

Voor kinderen die extra zorg nodig hebben op het gebied van gedrag en/of werkhouding wordt altijd een individueel handelingsplan opgesteld. De gedragsspecialist en de intern begeleider werken hiervoor samen. Deze leerlingen worden besproken in het OT.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Een enkele keer komt het voor dat een leerling op één of meer vakgebieden een dermate grote leerachterstand heeft opgelopen, dat het niet meer haalbaar is het volledige lesprogramma t/m groep 8 aan te bieden. Voor deze kinderen wordt een OPP opgesteld.

Hiervoor hebben wij het onderstaande beleidsplan opgesteld:

Leerlingen met een specifieke behoefte zijn leerlingen die maximaal het eindniveau van groep 7 halen, dus maximaal vijftig van de zestig didactische leeftijdsequivalent (DLE), voor rekenen en/of begrijpend lezen, spelling en lezen. Deze leerlingen stromen op termijn uit naar het praktijkonderwijs (PRO) of het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO).

IQ	indicatie OPP	uitstroomniveau
75-90	eindniveau groep 6 (40 DLE)	PRO/LWOO
80-90+ (1)	eindniveau groep 6 voor bepaald vakgebied	LWOO
90-120+ (2)	eindniveau groep 7	LWOO
1) specifieke stoornis-dyslexie-dyscalculie 2) sociaal-emotionele problemen		

Wanneer een leerling bij één of meer van de onderscheiden vakgebieden een achterstand oploopt van meer dan tien DLE spreken wij van een leerling met een specifieke behoefte.

Voor kinderen met een specifieke behoefte wordt een OPP opgesteld. Hierin staat het eindperspectief in termen van DLE. Het eindperspectief wordt vastgesteld op basis van het IQ van de leerling (indien bekend) en/of op basis van de uitslagen van eerdere meetmomenten. Omdat er voor een betrouwbare voorspelling minimaal drie meetmomenten nodig zijn, kiezen wij ervoor om pas vanaf half groep 5 een ontwikkelingsperspectief op te stellen. Als meetmomenten hanteren wij de CITO resultaten M3-E3-M4-E4-M5. Hiermee kan een leerrendement prognose worden vastgesteld.

Bij het opstellen van een OPP op een later moment in de schoolloopbaan van de leerling worden steeds de vijf laatste meetmomenten gehanteerd.

Op basis van het eindperspectief en de leerrendement prognose krijgt de leerling met een specifieke behoefte te maken met een eigen leerlijn. Een goed OPP plant de ontwikkeling van de leerling. De school heeft hierin een inspanningsverplichting. Een OPP wordt vastgesteld met de leerkracht, de intern begeleider, de ouders en de leerling. Het wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Een OPP bevat de volgende informatie:

1. persoonlijke gegevens leerling
2. schoolloopbaan en HP-historie
3. talenten en interesses
4. bevorderende en belemmerende factoren

5. einddoel en tussendoelen + leerrendement prognose
  6. pedagogische doelen
  7. verwijzing naar het geplande aanbod
  8. organisatorische consequenties
  9. didactische consequenties
  10. afspraken over evaluatie
- Het bovenstaande staat beschreven in het groeidocument en wordt visueel gemaakt m.b.v. de OPP trap.

Verrijkingsprogramma in de groep

Voor kinderen aan wie de reguliere lesstof niet voldoende uitdaging biedt, hebben wij het verrijkingsprogramma in de groep.

Als criteria om in aanmerking te komen voor het verrijkingsprogramma hanteren wij het volgende:

Kinderen uit groep 5 t/m 8.

Kinderen met I/I+ scores op de CITO toetsen.

Kinderen die extra geprikkeld moeten worden.

Kinderen die onderpresteren.

Kinderen die het aankunnen om extra stof aangeboden te krijgen.

Kinderen die zelfstandig kunnen werken.

De beoordeling ligt bij de groepsleerkracht in overleg met de IB-er en de directie.

Toetskalender schooljaar 2017-2018

(deze toetskalender vormt samen met de zorgcyclus één geheel)

maand	groep	toets	door *	bijzonderheden
oktober/ november				
	3	herfstsignalering	leerkracht	na kern 3 VLL
	8	rekenen en wiskunde	leerkracht	
	4 t/m 8	AVI en DMT volgens dyslexieprotocol	leerkracht	
			leerkracht	
januari				
	3-4-5-6-7-8	woordenschat	leerkracht	facultatief
	3-4-5-6-7-8	AVI	leerkracht	
	3-4-5-6-7-8	DMT	leerkracht	
	3-4-5-6-7-8	spelling	leerkracht	nieuw voor groep 7
	3-4-5-6-7-8	rekenen en wiskunde	leerkracht	nieuw voor groep 7
	4-5-6-7-8	begrijpend lezen	leerkracht	begrijpend lezen nieuw voor groep 7
februari				
	8	oefeneindcito	leerkracht	
April/mei				
	8	eindtoets IEP	leerkracht	
	6-7	entreetoets	leerkracht	

juni				
	3-4-5-6-7	woordenschat	leerkracht	facultatief
	4-5-6-7	begrijpend lezen	leerkracht	
	3-4-5-6-7	AVI	leerkracht	
	3-4-5-6-7	DMT	leerkracht	
	3-4-5-6-7	spelling	leerkracht	nieuw voor groep 7
	3-4-5-6-7	rekenen en wiskunde	leerkracht	nieuw voor groep 7

Toetskalender

Nieuw is de toets Rekenen-Wiskunde 3.0 voor groep 7, Begrijpend lezen 3.0 voor groep 7, Spelling 3.0 voor groep 7.

Bij kinderen met (kenmerken van) dyslexie wordt de toets begrijpend lezen voorgelezen.

Wij werken met KIJK in de voorschool en in groep 1/2.

Voor de voorschool en groep 1/2 (0 tot 7 jarigen) hebben wij het observatie- en registratiesysteem KIJK aangeschaft, dat het komende jaar verder geïmplementeerd gaat worden. KIJK is ook voor de voorschool aangeschaft en wordt in fases geïmplementeerd.

Vanuit het observatie- en registratiesysteem KIJK wordt geadviseerd om na zo'n drie maanden school de basisgegevens in te vullen. Na zo'n vijf maanden onderwijs kan dan de volledige KIJK worden ingevuld.

Wij vullen KIJK op alle onderdelen in voor de nieuw instromende peuters, voor de leerlingen in groep 1 en voor de leerlingen van groep 2.

Delta Ondersteunings Team

Jaarlijks worden er netwerkbijeenkomsten gepland voor alle ondersteuners van Delta-onderwijs. We bespreken relevante zaken rondom zorg, er is tijd voor intervisie, uitwisseling van expertise etc.

Nascholing IB-er

Gezamenlijke scholing en professionalisering vanuit Delta:

- De ontwikkelingen van passend onderwijs.
- Ernstige reken- en wiskunde problemen; opstellen protocol.
- Inzet van financiële middelen.
- Bijv. bezoeken aan scholen voor SO (REC) en het SBO.
- Vanuit Delta-onderwijs zal dit nog worden aangevuld.

Individueel:

- opleiding stagecoach
- Executieve functies
- Signaleren van psycho-sociale problemen in de klas
- Leven en Leren in de 21ste eeuw: Thinking for Learning

Rol van de gedragsspecialist

De intern begeleider tevens gedragsspecialist zal zich met name richten op de sociaal-emotionele ontwikkeling (SEO) van onze leerlingen.

De gedragsspecialist voert haar taken uit in overleg met de locatiedirecteur.

Zorgcyclus schooljaar 2017-2018
(deze zorgcyclus vormt samen met de toetskalender één geheel)

Week 35 (28 augustus): eerste schooldag

De leerkrachten gaan gedurende vier weken werken met de "kapstok"-groepsplannen, zoals die aangeleverd zijn door de leerkracht van vorig jaar.

Week 39: (25 t/m 29 september): zorgweek

In deze week worden er geen vergaderingen of afspraken gepland. De leerkrachten hebben de tijd om alles op het gebied van "zorg" uit te werken en voor te bereiden.

Week 40 (v.a.2 oktober): eerste groepsbespreking

Alle leerlingen worden doorgesproken en de groepsplannen waarmee de leerkracht dit schooljaar van start gegaan is, worden waar nodig aangepast. Er wordt een keuze gemaakt welke kinderen aangemeld worden voor het eerste ondersteuningsteam en welke kinderen aan het verrijkingsprogramma gaan deelnemen.

Week 41 (10 en 12 oktober): oudervertelavond

Vorig schooljaar zijn we hier voor het eerst mee gestart. Leerkrachten hebben veel baat gehad met de informatie die er vanuit deze gesprekken is gekomen. Vandaar dat we deze gesprekken continueren. Het kind is hierbij aanwezig.

Week 44 (31 oktober): eerste ondersteuningsteam van 2 uur

Tijdens de eerste groepsbespreking is een keuze gemaakt welke kinderen besproken worden in het ondersteuningsteam. De leerkracht levert zoveel mogelijk relevante informatie en toetsgegevens aan, de hulpvraag wordt duidelijk geformuleerd. Alle informatie staat uiterlijk tien dagen voor de bespreking in Dotcom. Voor nieuw ingebrachte leerlingen tekenen de ouders een toestemmingsbrief als ze dit nog niet gedaan hebben op het inschrijfformulier. Ouders worden tijdens de eerste oudergesprekken geïnformeerd over hetgeen besproken is in het ondersteuningsteam.

Week 45 (vanaf 6 november)

De leerkrachten vullen de 1^e afname van ZIEN in (groep 3 t/m 8)

Week 46 (14 november): eerste peuterondersteuningsteam

Alle kinderen van de voorschool worden doorgesproken. Aanwezig bij dit overleg zijn de beide voorschoolleidsters, de IB-er en een vertegenwoordiger van Thebe.

Week 50 (12 december): adviesgesprekken groep 8

Het advies dat de kinderen meekrijgen is opgesteld na overleg tussen de leerkracht van groep 8, de leerkracht die de kinderen vorig jaar in de groep had, de IB-er en de locatiedirecteur.

Week 3 en 4 (15 t/m 26 januari): afname van alle CITO toetsen groep 3 t/m 8

De CITO toetsen M van de periode januari/februari worden afgenomen. Aan alle kinderen met (kenmerken van) dyslexie worden de toetsen voorgelezen; inclusief Begrijpend lezen. Zie verder de toetskalender. De resultaten moeten voor de tweede groepsbespreking ingevoerd zijn in Dotcom.

Week 3 (16 januari): tweede ondersteuningsteam van 2 uur

Alle kinderen van de voorschool worden doorgesproken. Aanwezig bij dit overleg zijn de beide voorschoolleiders, de IB-er en een vertegenwoordiger van Thebe.

Week 5 (29 januari t/m 2 februari): zorgweek

In deze week worden er geen vergaderingen of afspraken gepland. De leerkrachten hebben de tijd om alles op het gebied van "zorg" uit te werken en voor te bereiden. Tevens is er een werkmiddag gepland op 30 januari. Kinderen zijn dan vrij.

Week 6 (v.a. 5 februari): tweede groepsbespreking

Alle leerlingen worden doorgesproken en de groepsplannen voor de tweede periode worden opgesteld. De uitslagen van de CITO toetsen worden hierin meegenomen. De groepsplannen uit de eerste periode worden geëvalueerd en afgesloten in Dotcom. Er wordt een keuze gemaakt welke kinderen in het tweede ondersteuningsteam schriftelijk gevolgd worden, besproken worden, nieuw aangemeld worden of kunnen worden afgemeld.

Februari: tweede peuterondersteuningsteam

Alle kinderen van de voorschool worden doorgesproken. Aanwezig bij dit overleg zijn de beide voorschoolleiders, de IB-er en een vertegenwoordiger van Thebe.

Week 6 (8 februari): eerste rapport mee naar huis

De kinderen van groep 3 t/m 8 krijgen hun eerste rapport. De leerkracht houdt met alle kinderen individueel een kort 'leerlingengesprek' om het rapport toe te lichten. Het rapport gaat in de middag mee naar huis.

Week 8 (20 en 22 februari): tweede oudergesprekken groep 1 t/m 7

Bij voorkeur worden op dinsdagavond de broertjes en zusjes ingepland en op donderdagavond de overige kinderen. De IB-er is op verzoek van de leerkracht of van ouders aanwezig bij het gesprek. Worden er afspraken gemaakt tijdens het oudergesprek, dan moet het oudergesprekformulier ingevuld worden dat door de ouders en leerkracht ondertekend wordt.

Week 14 (3 april): derde ondersteuningsteam van 2 uur

Tijdens de tweede groepsbespreking is een keuze gemaakt welke kinderen in het ondersteuningsteam besproken worden, schriftelijk worden gevolgd, nieuw worden aangemeld of worden afgemeld. De leerkracht levert zoveel mogelijk relevante informatie en alle toetsgegevens aan, de hulpvraag wordt duidelijk geformuleerd. Alle informatie staat uiterlijk tien dagen voor de bespreking in Dotcom. Voor nieuw ingebrachte leerlingen tekenen de ouders een toestemmingsbrief als ze dit nog niet gedaan hebben op het inschrijfformulier. Ouders worden tijdens de tweede oudergesprekken geïnformeerd over hetgeen besproken is in het ondersteuningsteam.

Week 16 (17 en 18 april): Eindtoets IEP groep 8**Week 14 t/m 22 (3 april t/m 31 mei): entreetoets voor groep 6 groep 7**

In maximaal 2 weken wordt de entreetoets afgenomen. Voor kinderen met (kenmerken van) dyslexie is er een CD-versie.

Week 24 (12 juni): vierde ondersteuningsteam van 2 uur

De leerkracht levert zoveel mogelijk relevante informatie en alle reeds beschikbare toetsgegevens aan, de hulpvraag wordt duidelijk geformuleerd. Alle kinderen die dit schooljaar besproken zijn, worden geëvalueerd. Alle informatie staat uiterlijk tien dagen voor de bespreking in Dotcom.

Week 21 en 22 (22 mei juni t/m 1juni): afname van alle CITO toetsen

De CITO toetsen E van de periode juni worden afgenomen. Aan alle kinderen met (kenmerken van) dyslexie worden de toetsen voorgelezen, ook Begrijpend lezen. Zie verder de toetskalender. De resultaten moeten voor de derde groepsbespreking ingevoerd zijn in Dotcom.

Juni: derde peuterondersteuningsteam

Alle kinderen van de voorschool worden doorgesproken. Aanwezig bij dit overleg zijn de beide voorschoolleidsters, de IB-er en een vertegenwoordiger van Thebe.

Week 23 (4 juni t/m 8 juni): zorgweek

In deze week worden er geen vergaderingen of afspraken gepland. De leerkrachten hebben de tijd om alles op het gebied van "zorg" uit te werken en voor te bereiden. De gegevens van de CITO toetsen worden in Dotcom ingevoerd.

Week 24 (v.a. 11 juni): derde groepsbespreking

Alle leerlingen worden doorgesproken. De tweede groepsplannen worden geëvalueerd en afgesloten in Dotcom. De derde groepsplannen worden opgesteld (zgn. raamwerkplannen). Deze vormen de kapstok waarmee de leerkracht in het nieuwe schooljaar kan gaan werken. De uitslagen van de CITO toetsen worden hierin meegenomen.

Week 26 (26 en 28 juni): derde oudergesprekken

Bij voorkeur worden op dinsdagavond de broertjes en zusjes ingepland en op donderdagavond de overige kinderen. De IB-er is op verzoek van de leerkracht of ouders aanwezig bij het gesprek.

Worden er afspraken gemaakt tijdens het oudergesprek, dan moet het oudergespreksformulier ingevuld worden dat door de ouders en leerkracht ondertekend wordt.

Bij groep 6 en groep 7 worden de resultaten van de entreetoetsen besproken indien de resultaten daarvan bekend zijn.

Week 27 (4 juli): tweede rapport ophalen**Lijst met belangrijke data**

Peuterondersteuningsteam: 14 november 2017

Ondersteuningsteam: 31 oktober-16 januari-3 april-12 juni

IB-netwerkbijeenkomst: 26 september-31 oktober-28 november-30 januari-27 maart-29 mei-26 juni

Toetskalender 2017-2018 Delta-onderwijs

Binnen Delta-onderwijs is een toetskalender vastgesteld waaraan alle regulier scholen van Delta-onderwijs zich aan moeten houden. Er is een minimum aan toetsen vastgesteld die moeten worden afgenomen. Iedere school is autonoom in het bepalen of zij andere toetsen ook afnemen.

Zie onderstaand schema voor de toetskalender van Delta-onderwijs (dit schema zal ieder jaar worden aangepast ivm uitgave van nieuwe toetsen ed.). De toetskalender van Delta-onderwijs zal jaarlijks opnieuw worden uitgereikt aan alle scholen.

Naamtoets	januari	februari	april/mei	juni
Rekenen-Wiskunde	M3 t/m M8			E3 t/m E7
* LOVS Begrijpend lezen	M4 t/m M8			E4 t/m E7
LOVS spelling	M3 t/m M8			E3 t/m E7
	Rek & Wis, begrijpend lezen, spelling E7 of			
Entreetoets			Groep 7	
Eindtoetsbasisonderwijs			Groep 8	
LOVS DMT		M3 t/m M8		E3 t/m E7
	december		mei	
* Begrijpend Luisteren	M4 t/m M7/M8		E4 t/m E7	

* De toets Begrijpend lezen mag voorgelezen worden. De toetsresultaten worden dan minder betrouwbaar, omdat deze zo niet genormeerd zijn. Het is belangrijk de gewijzigde afnamecondities goed vast te leggen en dit te communiceren met derden die de resultaten willen gebruiken.

De toets begrijpend lezen mag je eventueel ook vervangen door de toets Begrijpend Luisteren. Er wordt dan wel wat anders gemeten.

Kleutertoetsen

Indien een school een gestandaardiseerd kleutervolgsysteem gebruikt, dan hoeven de kleutertoetsen niet afgenomen te worden.

Begrijpend lezen / spelling

Spelling: groep 3 + 4 + 5 + 6 + 7

nieuwe versie

Begrijpend lezen groep (3)+ 4 + 5 + 6 + 7

nieuwe versie

De toets spelling moet op de voorgeschreven manier van de handleiding afgenomen worden. Willen scholen de toets gebruiken voor een analyse dan kunnen ze daarna de toets nogmaals als een gewoon dictee afnemen.

Eindtoets

De toetsgegevens worden op schoolniveau geanalyseerd. De schoolgemiddelden worden ingevoerd in het computerprogramma, zodat op schoolniveau een trendanalyse gemaakt kan worden.

De Eindtoets wordt op 18-19-20 april 2018 afgenomen. *Gebruik REB voor de automatische koppeling van de CITO-portal (importeren van toetsgegevens in CITO LOVS).*

DMT

Voer iedere kaart apart in. Als leerlingen kaart 1, 2 en 3 gelezen hebben worden, deze bij CITO automatisch opgeteld. Bij OAS dotcom moet dit handmatig gebeuren. Dit laatste is niet nodig als je de Dultkoppeling gebruikt om de CITO gegevens automatisch door te sturen naar OAS dotcom.

Rekenen

Groep 3 +4 + 5   + 6 + 7   nieuwe versie

Entreetoets

Groep 7   nieuwste versie (2015-2016)

Gebruik RET voor de automatische koppeling van de CITO-portal (importeren toetsgegevens in CITO LOVS).

Invoeren in DOTCOM

Toetsen januari / februari: vóór 1-3-2018
Toetsen 1 april / mei – juni   vóór 31-7-2018